

Pædagogisk læreplan for Karise Børnehus – Område Øst 2021

Karise børnehus

Karise Børnehus	3
Kerneopgaven:	3
Vores overordnede pædagogiske mål:	3
Pædagogisk grundlag	4
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	5
BØRNESYN	5
DANNELSE OG BØRNEPERSPEKTIV	6
LEG	6
LÆRING	7
BØRNEFÆLLESKABER	7
Pædagogisk læringsmiljø	8
Samarbejde med forældre om børns læring	9
Børn i udsatte positioner	9
Børn i fællesskaber	10
Sammenhæng til børnehaveklassen	10
Inddragelse af lokalsamfundet	12
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	13
De seks læreplanstemaer	14
Alsidig personlig udvikling	14
Social udvikling	16
Kommunikation og sprog	17
Literacy	17
Krop, sanser og bevægelse	19
Natur, udeliv og science	21
Kultur, æstetik og fællesskab	22
Evalueringskultur	23

Karise Børnehus

Er en 0-6 års institution der ligger i Karise by, tæt på skole og sfo. Karise børnehus er opdelt i en vuggestue afdeling der har tre 0-3 års grupper, Mejsjerne, myrerne og Spirerne, med plads til ca. 37 børn og en børnehave afd. der har to 3-5 års grupper, Humlebieerne og Brumbasserne samt en 5-6 års gruppe, Solsikkerne.

Karise Børnehus er en institution i dagtilbud Område Øst. Karise De tre afdelingerne er spredte geografisk over 3 bysamfund, hvilket indebærer en stor mangfoldighed af muligheder, qua de lokale kontekster.

Område Øst er kendetegnet ved at være i stor udvikling. Vi ønsker at medvirke til, at de børn, der går i institutionen, opnår kompetencer, der støtter dem til et bæredygtigt liv. Det betyder bl.a. at vi er DGI certificeret, at vi bruger uderummet og naturen aktivt i hverdagen, at vi har et særligt fokus på barnets sproglige udvikling, at vi arbejder med Ro, nærvær og balance, m.v.

Vi ønsker at indgå i samarbejde bredt i kommunen, både internt og eksternt – der hvor vi kan skabe menigfulde samarbejdsflader, til gavn for børnene.

Kerneopgaven:

At fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i børneperspektivet.

Vores overordnede pædagogiske mål:

Vore mål er, at give børnene en glad og tryk tid hos os, som udvikler dem hen imod en god skolestart og med mod på livet.

Vi vil gerne opnå, at børnene får et højt selvværd, lærer at tage hensyn til sig selv og andre og tilegner sig evnen til at etablere en positiv kontakt til andre børn og voksne.

Derfor skal børnene hos os

- Mødes med anerkendelse og respekt
- Mærke tryghed og omsorg
- Lege og knytte venskaber
- Lære gennem udfoldelser og oplevelser
- Forstå og begribe omverdenen
- Høres og medinddrages
- Kunne være nysgerrige og spontane
- Respektere hinandens forskelligheder
- Bruge sin krop/motorik ude som inde

Vi bruger Marte Meo som metode suppleret med et anerkendende menneskesyn.

Pædagogisk grundlag

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trykt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

BØRNESYN

Hvad siger loven?

"Det at være barn har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år." Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

Område Øst børnesyn skal være med til at understøtte det gode børneliv, hvor alle børn skal opleves som kompetente og unikke med demokratisk stemme. Alle børn skal mødes med respekt, anerkendelse, omsorg fra nærværende voksne til at kunne lære og udvikle sig.

- Område Øst børnesyn hviler på 4 fundamentale grundsten:
- Tryghed - Det at være barn har en værdi i sig selv, og i børnelivet skal der være plads, tid og ro til at være barn.
- Deltagelse - Alle børn er betydningsfulde for fællesskabet og kan bidrage med forskellige ressourcer.
- Omsorg – Børn har brug for at blive set, hørt og forstået og at vi forstår og acceptere at børn er forskellige.
- Anerkendelse – Børn er ligeværdige medspillere, som har ret til at blive anerkendt for dem de er.

DANNELSE OG BØRNEPERSPEKTIV

Hvad siger loven?

Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe.

Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

I vores område er dannelsesbegrebet tænkt ind i hverdagen, hvor vi skal inddrage børnene i dannelses- og demokratiske processer, så de får det bedste mulige udgangspunkt for at udvikle sig til et hensynsfuldt, kritisk, demokratisk menneske. I mødet med andre mennesker og deres verdener i legen gør vi sig erfaringer med omverden og vores syn på mennesker.

For at skabe mulighed for dannelse, arbejder vi med den fysiske ramme, den pædagogiske ramme og en kulturel ramme. Vi giver plads til demokratiet og medbestemmelsen. Vores mål er, at de mange oplevelser med dannelses- og demokratiske processer lagres værdier og viden i børnene, så de på langt sigt oplever sig dannet.

LEG

Hvad siger loven?

Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.

Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

I Område Øst er legen omdrejningspunktet i børnenes hverdag. Leg er en forudsætning for børnenes udvikling, og gennem legen børnene mærker sig selv og hinanden. Legen indeholder alle aspekter af børnenes udvikling og er dermed et spejl vi kan bruge til at iagttage deres viden og kunnen. Den vækker deres læring til live og giver dem

praksiserfaring. Legen påvirkes af deltagernes involvering hvor vi bl.a. gør brug af begejstring og indlevelse.

Vi skal skabe rammerne for, at der gives tid til, at børnene kan skabe deres egen kultur. Vi understøtter børnene i legen til at udvikle og videreudvikle de sociale kompetencer, der skal til, for at man kan navigere i legen, guider i legen for derefter at trække os, så børnene selv har muligheden for via erfaringer at lære noget nyt og lære at klare f.eks. eventuelle konflikter selv.

LÆRING

Hvad siger loven?

Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse. Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

I Område Øst forstås læring som en dynamisk proces, hvor læring foregår gennem leg, relationer og ved at blive udfordret. Hverdagen er opdelt i mange rutiner og overgange, hvor vi skaber mulighed for at barnet udvikler nye færdigheder, adfærdsmåder, normer og kundskaber.

I tråd med Marte Meo princip, opstår der læring når vi følger barnets spor, ser deres initiativer, bekræfter og anerkender dem. Vi tager udgangspunkt i de gode ting barnet gør, får barnet det godt indeni og det åbner op for læring, Vi skaber et trygt læringsmiljø, som giver barnet mod til at udforske og eksperimentere, samt slippe fantasien løs og turde begå fejl.

BØRNEFÆLLESKABER

Hvad siger loven?

Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet. Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

Område Øst er i sig selv et stort børnefællesskab, hvor vi ser børnefællesskaber kommer til udtryk på mange forskellige måder i vores hverdag sammen med børnene. Alle børn er unikke og har forskellige udgangspunkter og forudsætninger. Der er mange fællestræk, men også en bred vifte af forskellighed.

Fælles for alle, er at de skal opleve at være anerkendt og værdsat, udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter. Det grundlæggende er, at al leg, udvikling, dannelse og læring sker i fællesskaber. At høre til i fællesskabet indebærer at man opleve fællesskabsfølelse, hvor man møder nye venner, man griner og græder sammen, deler og giver omsorg til andre, og det er i børnefællesskabet, man mærker og bliver sig selv.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Hvad siger loven?

1. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger. Dagtilbudslovens § 8, stk. 3

I Område Øst er vi bevidste om at skabe pædagogiske læringsmiljøer gennem hele dagen som skal være indbydende og skabe nysgerrighed og engagement. Vi lægger vagt på at skabe læringsmiljøer som giver varierede muligheder for leg, læring, og trivsel. Vi har fokus på:

- fysiske rammer – de fysiske rammer indendørs og udendørs
- Det psykiske miljø - fællesskab, venskaber, tryghed, tillid, omsorg, medbestemmelse, rummelighed og udfordringer til en positiv hverdag. pædagogiske redskaber og processer - meningsfuld at veksle mellem forskellige aktiviteter i løbet af dagen og veksle mellem voksne og egne styrede aktiviteter

- Det æstetiske miljø:- stemninger
-

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Hvad siger loven?

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring. (Dagtilbudslovens § 8, stk. 6).

Samarbejde med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring:

Et godt og trygt forældresamarbejde om barnets trivsel og læring har stor betydning, både for barnet, forældrene og det pædagogiske personale. Samarbejdet er nøglen til at forstå barnet bedst, og det giver muligheden for se på barnet med flere perspektiver. Når samarbejdet fungerer godt, kommer det barnet til gode. Forældrene er de primære voksne i barnets liv, og vi skal inddrage dem aktivt for at fremme barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Hvad siger loven?

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø

tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes (Dagtilbudslovens §8, stk. 5.). Alle børn skal udfordres og opleve mestring i forbindelse med blandt andet børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter. Alle børn skal mødes med positive forventninger og opleve at være en betydningsfuld del af fællesskabet. (§8, stk. 5)

Børn i fællesskaber

I alle dagtilbud i Faxe Kommune arbejder vi ud fra et børnesyn, der kort og præcist lyder: "Alle børn gør det godt, når de kan." Det betyder, at vi som pædagogiske personale til hver en tid tror på og ved, at børn gerne vil. Gerne vil lære, gerne vil indgå i lege, gerne vil være med i fællesskaber.

Det børnesyn arbejder vi videre med i en strategi, som vi har valgt at kalde "Børn i Fællesskaber." Børn i Fællesskaber handler om, at alle børn har ret til et liv og en hverdag så tæt på almenområdet, som muligt. Og det er vores ansvar som pædagogiske voksne løbende at evaluere og udvikle praksis og herigennem sikre alle børns deltagelsesmuligheder.

Alle børn ret til at blive mødt af krav, der er tilpasset deres aktuelle udviklingsniveau og deres behov. Der er evidens for, at jo tættere børn er på almenområdet, jo bedre klarer de sig på længere sigt. Vi arbejder for og med, at børn i udfordringer, hvad enten det er af kortere eller længerevarende karakter, tilbydes støtte i det almene dagtilbud og senere i skolen.

I Område Øst målet er, at sikre deltagelse for alle børn i fællesskabet. Vi mener at alle børn er unikke og har forskellige forudsætninger og behov. Vi mener at børn i udsatte positioner skal udfordres og de skal opleve mestring i børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter i et fagligt kompetent læringsmiljø, hvor de bliver mødt med positive forventninger.

Sammenhæng til børnehaveklassen

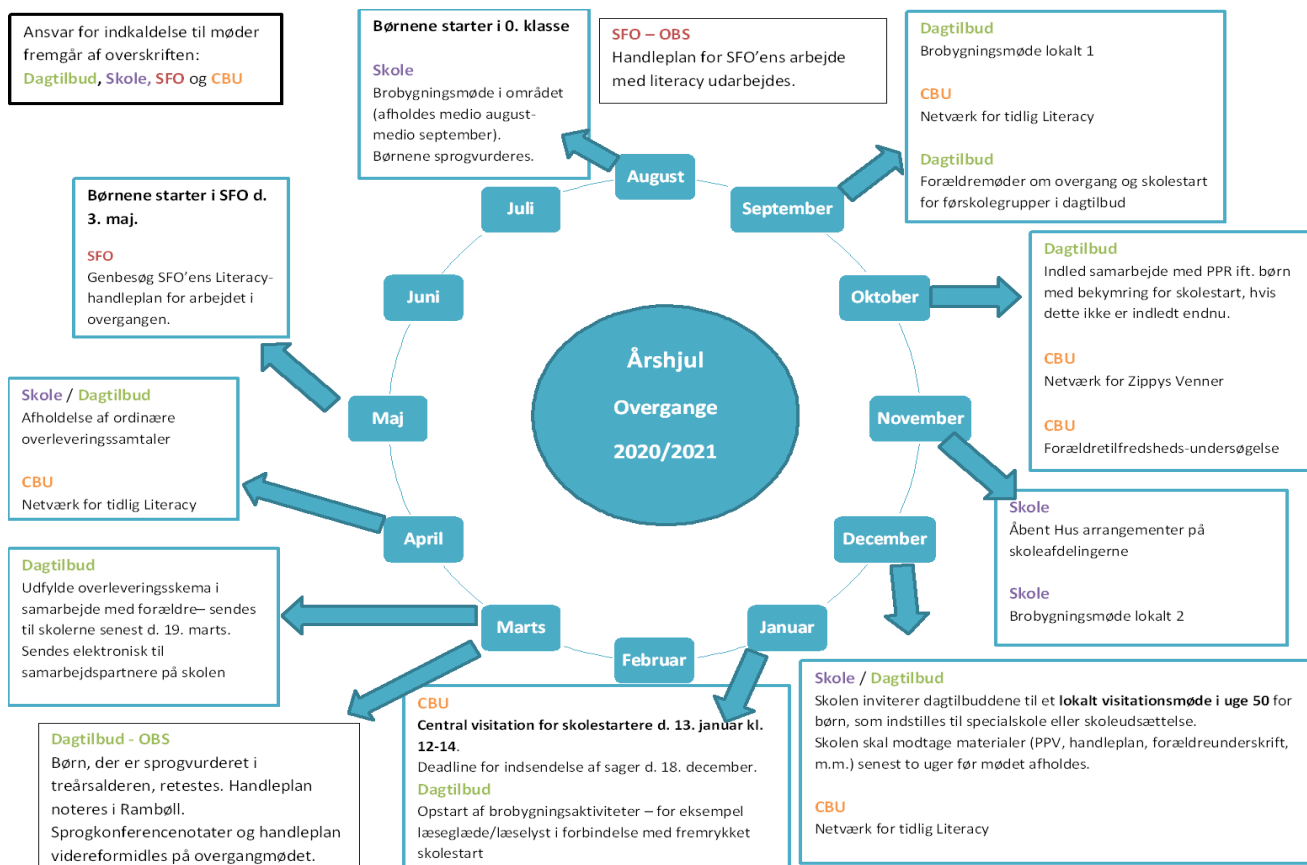
Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Hvad siger loven?

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen. (Dagtilbudslovens § 8, stk. 6).

I Faxe Kommune er der udarbejdet årshjul og drejebog for overgangen mellem dagtilbud og SFO /Skole. Årshjul og rejebogen bliver revideret og opdateret hvert år af CBU.

Sammenhæng med børnehaveklassen handler om sammenhæng i børnenes liv.

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Karise Børnehus deltager i projekt **"sammenhængende børneliv i Karise"**

Projektet er et samarbejde med relevante interessenter – personale fra dagtilbud, SFO og skole, faglige organisationer, forældre, frivillige mv. for at få gensidig inspiration og sætte fælles mål og retning for det sammenhængende børneliv i Karise herunder, at bidrage til et aktivt medborgerskab af lokale fællesskaber og at skabe det sammen med borgerne.

Visionerne er at:

- Skabe et attraktivt kommunalt tilbud til børn og unge
- Styrke et sammenhængende liv i et stærkt lokalsamfund
- Styrke samarbejdet med det omkringliggende samfund herunder musikskole, foreninger, lokale idemagere mv.
- Anvende lokale kompetencer og ressourcer fra lokalsamfundet og fra dagtilbud, SFO, skole og Ungdomsskole

Formålet er at:

- Styrke sammenhæng mellem dagtilbud, SFO, skole og fritidsliv for børn og unge i Karise området
- Styrke et tværprofessionelt samarbejde mellem dagtilbud, SFO, skole, musikskole, foreninger mv.
- Samarbejde på tværs af Karise Børnehus, SFO, skole og ungdomsskole
- Styrke det gode børneliv i Karise
- Styrke trygheden for børn, forældre og lokalsamfund
- Det pædagogiske personales kompetencer sættes i spil
- Fælles kompetenceudvikle
- Opnå en synenergi ved en fælles indsats – kommunalt som lokalt

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Kultur, æstetik og fællesskaber:

Kultur - Alle traditioner over året.

Fællesskaber med at være sammen om at klippe pynt til stue, til kirken, juletræet ude vi danser om.

Lego bord, perleplader, plusplus bayplaider. Vi mener børnene kan være sammen om at skabe i fællesskab trods barnet skaber eget fx lego emne.

Der kan også ske bygge fællesskaber og de bygger noget sammen.

Fællesskaber handler om at sidde sammen og vente på tur, hjælpe hinanden med at huske ting eller i legen, deles om sakse, lim og den voksnes hjælp.

Æstetisk og en del af et fællesskab kunne være når et barn får fødselsdagstegninger af alle de andre. Tegningerne er en gave til den der har fødselsdag.

Yoga med afslapning og musik. Mærke mudder, modeller voks, fiskestangs leg, historie læsning.

Demokratisk proces at børnene kan vælge om de fx vil spise inde eller ud eller når de bestemmer hvad de vil lege og hvem de vil lege med.

Vi prøver at styrke børns fællesskaber ved at det enkelte individ har lov at vælge eget selvskab for en tid.

Fællesskabet kan også være at styrke børnene i at sige nej på en fin måde hvis de ikke vil have flere med i legen.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Alsidig personlig udvikling

Barnets alsidige personlige udvikling understøttes på mange forskellige måder over hele dagen, og i forskellige sammenhænge. Det kan være støtte til at klare af- og påklædning i garderoben, en støttende bemærkning under en fælles aktivitet, en opmuntring til at prøve noget der er svært osv.

Vi tilstræber at skabe et trygt og kenkendeligt miljø, som giver børnene lyst og mod til at udforske og afprøve ny ting. Vi er i vores tilgang til børnene opmærksomme på det enkelte barns nærmeste udviklingszone, hvilket betyder, at vi hele tiden justerer de forventninger, vi har til barnet. Vi ved også, at dagene kan være forskellige for børnene, og at det man kunne i går, kan man ikke altid i dag. Yderlig er det også en faktor hvilken voksen, der samarbejder med barnet, fordi barn/voksenrelationen, kan have stor betydning i processen.

Garderoben

- Vuggestuen: Personalet guider børnene i at tage tøj på, når de skal på legepladsen, så de bliver selvhjulpne. De ældste børn prøver at hjælpe de mindre med at tage sko og støvler af og på. På den måde kommer den sociale udvikling i spil.
- Børnehaven: Vi sidder til rådighed i garderoben, men vi forventer, de selv afprøver, om

de kan tage overtøj på.

Ved skift af vådt tøj forventer vi også, de selv prøver at klare sig. Vi vil også gerne understøtte, de lærer at mærke sig selv – om de overhovedet har brug for at skifte deres våde tøj, og har de passende lidt tøj på eller passende varmt tøj på.

Spisesituationer

- Vuggestuen: Efter frokost sætter børnene selv deres madkasser og drikkedunk, tallerkner, bestik og vaskeklude ud på køkkenbordet. Før corona satte børnene madkasser og drikkedunk i køleskabet. De ældste børn dækkede også bord.

- Børnehaven: At børnene kan mærke, de er sultne og spørger om de må få en mad.

Vi prøver at vække deres opmærksomhed på, om de har fået alt med, de skal bruge, når de skal spise madpakker. Det er drikkedunk, den rigtige madkasse og fx liggeunderlaget til at sidde på.

Vi graduerer det i forhold til vejret fx, når det er meget varmt, så opfordrer vi til at drikke vand men ellers kan barnet selv mærke efter. Dog hvis man fravælger drikkedunk, så render man ikke midt i madpakken eller i frugten.

Personlig hygiejne

- Vuggestuen: Vaske hænder: børnene får vasket hænder ofte i disse coronatider, så de ældste børn kan selv tænde for vandhanen, komme sæbe på, vaske hænderne, skylle sæben af og tørre hænderne. Temaet krop, sanser og bevægelse kommer i spil her.

- Børnehaven: Toilet besøg, børnene prøver at tørre selv og derefter kan man få hjælp af en voksen, hvis man spørger til det eller kalder.

Støtte fra de voksne

- Vi prøver at lade børnene mærke efter hvad deres behov er lige nu. Det kan være at hvile, lege med bestemte børn og være med i den leg. Og hvad kan barnet så gøre, hvis de bestemte børn ikke vil lege. I det omfang det er muligt, prøver vi at tilgodese individet.

- Når voksne er ægte engaget i det, der skal ske, så giver man automatisk inspiration og læring til børnene. Et punkt der hører med under alle læringsfærdigheder.

- Praktisk støtte, som fx den voksne holder en støttende hånd på vuggestuebarnets ryg, når det selv kravler op ad stigen til barnevognen eller op på puslebordet.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Social udvikling

Fællesskaber er nøgleordet for børnenes sociale udvikling. Vi giver børnene mulighed for at indgå i fællesskaber af forskellig størrelse, fællesskaber med forskellig alderssammensætning, fællesskaber omkring samme interesse osv. Vi er også optaget af, at børnene bevæger sig i både formelle fællesskaber (fx stuen) og de mere uformelle fællesskaber (fx vennerne de leger med på legepladsen).

I øvrigt ser vi i vores hverdagsrutiner mange muligheder for et pædagogisk læringsmiljø for social udvikling bl.a. toiletbesøg og vaske hænder ved at vi øver at vente på tur. Ligeledes i garderobesituationer at børnene er opmærksomme på hvem, har fået tøj og sko på, hvem mangler og de hjælper med at finde hinandens overtøj.

Eksempler

Aktiviteter

- Vi laver forskellige læringsmiljøer og aktiviteter, hvor børnene kan gå til og fra de forskellige aktiviteter alt efter, hvad de har lyst til individuelt eller som en gruppe. Det kan f.eks. være maling, yoga, perler, rytmik og musik osv.
- Aktiviteter med små grupper på tværs af alder, køn og legerelationer for at nye relationer og nye lege.
- Tur: Børnefællesskaber, at vi oplever noget sammen. Turen er i sig selv det fælles tredje.

Ex fra dagligdagen. Til en samling tales der om efterår og dens farver på bladene, der er malet træ på væggen og klippede blade i forskellige farver er påsat. I den sammenhæng bliver der også talt om farverne på børnenes tøj og den siddepude de sidder på. På den måde får børnene øje på hinanden og dermed opstår et børnefællesskab. På turen i skoven den samme dag, der finder en pige et blad og samler det op og konstaterer ”det er gult”. På den måde får oplevelse en sammenhæng.

Leg

- Til te-selskab i legekøkkenet på stuen børnene imellem og en voksen. Alle skulle have en kop hver, vi bliver nysgerrige på hvem, drikker hvad. At der bliver skænket op og lavet mad, spejlæg og tomat. Ligeledes at alle har en siddeplads ved bordet.

I legen ser vi et stort potentiale i den sociale udvikling fordi, i legen får børnene mulighed for at udforske de sociale spilleregler, som fx at give plads til hinandens input i legen, da nogle drak kaffe og andre te samt udvise omsorg for hinanden, da en har drukket sin kaffe og skal have mere.

Spisesituation

- Vi taler om, hvad vi har med i madpakken og om vi har det samme. Snak om farver på madkasser. Vi får skabt et pædagogisk læringsmiljø, hvor der er mulighed for nærvær og fordybelse i kommunikationen med børnene i et mindre børnefællesskab.

Hvordan vi hjælper børnene til at få øje på hinanden

- Ud fra kendskab til børnene gruppen har vi skærpet bevidsthed om gruppesammensætning alt efter hvilke kompetencer og behov børnene har.
- Vi er bevidste om at understøtte børnenes egen udvikling i forhold til andre børn.
- Samling: Vi har fokus på børnefællesskaber. At børnene får øje på hinanden og bliver bevidste om, hvem der er tilstede og hvem mangler.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Literacy

Literacystrategien er et tværkommunalt indsatsområde for alle børn fra 0-18 år, som er politisk vedtaget Faxe kommune. Literacy er en strategi for sprogindsatsen, der ud over

det sproglige fokus samtidigt har fokus på alle børns deltagelsesmuligheder i fællesskabet.

Alle dagtilbud udarbejder Literacy handleplaner, som evalueres årligt og dermed tilpasses børnegruppen. Disse handleplaner afspejler dagtilbuddets vedvarende fokus på sprog hver dag i leg, rutiner, fysiske læringsmiljøer, i relation til forældre samt i relationer og rammesætning for det pædagogiske personale med øje for børneperspektivet.

Læseglade og læselyst er et initiativ, som er iværksat under Litteracystrategien og som rykker bibliotekerne tættere på familierne. Dette gennem et "bogfokuspunkt", hvor der er bøger til rådighed for børn, forældre og personale, som kan lånes med hjem. Bøgerne udskiftes med jævne mellemrum.

Ideen er at øge børns tidlige bogerfaringer og øge tilgængeligheden til læse- og skrive-redskaber, som skal være helt nede i børnehøjde og til fri afbenyttelse.

Kommunikation og sprog

Børnenes udvikling og tilegnelse af kommunikative og sproglige kompetencer understøttes over hele dagen gennem forskellige aktiviteter og rutiner. Vores læringsmiljø omkring kommunikation og sprog tager udgangspunkt i Marte Meo elementerne og Faxe kommunes Literacy strategi.

Vi ved, at sprog og kommunikation udvikles gennem relationen, og derfor har vi fokus på, at der i dialogen med det enkelte barn (og børnegruppen) er lydhørhed og opmærksomhed. Vi er også bevidste om, hvordan barnet mødes i dialogen med kropssprog, nærvær og respons. Vi er ligeledes opmærksomme på, at udfordre barnets sproglige formåen i forhold til dets nærmeste udviklingszone, hvilket betyder, at læringsmiljøet omkring sprog og kommunikation er under stadig udvikling, i forhold til det enkelte barn (og børnegruppe).

Aktiviteter med sprog

- Sang og sanglege, hvor krop og bevægelse kommer i spil.
- Læse bøger
- Højtlesning
- Læse en bog alene, f.eks. i læsehjørnet
- Læse en bog sammen med andre børn
- Fortælle historier, det kunne f.eks. være en vandrehistorie, hvor en voksen sætter historien i gang, og børnene fortæller historien efter tur.
- Rim og remser

Sprog i samspil med børnene

- Samtaler ud fra vægudsmykning – eksempel: I vuggestuen har vi malet et træ på væggen, på træet kravler der insekter og omkring det flyver sommerfugle. På en anden væg i samme rum hænger sangen om "Mariehønen Evigglad". En dreng peger på sangen, vil gerne synge den, og går efterfølgende hen til træet og finder mariehønen. Han har ikke meget sprog endnu, men får en god nonverbal samtale i gang med pædagogen på denne måde.
- Vi benævner og bekræfter børnenes initiativ og italesætte børn og voksnes handlinger og følelser (Marte Meo).
- Vi er opmærksomme på, at have mindst 5 turtagninger i samtalen, og har fokus på at en respons, kan være både verbal og nonverbal.

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Krop, sanser og bevægelse

Vores pædagogiske læringsmiljø er tilrettelagt, så børnene får mulighed for at bevæge sig og bruge deres krop og sanser på forskellige måder over hele dagen. Det sker gennem bl.a. planlagte aktiviteter, DGI aktiviteter, den frie leg på legepladsen, ture i nærmiljøet og dagligdagsrutiner.

Planlagte aktiviteter

- Et pædagogisk læringsmiljø kan være en motorikbane hvor børnene styrker deres krop, sanser og bevægelse samt balancen.

Ex fra dagligdagen. Der var fokus på den taktile sans via gulvplader med forskellige berøringsflader. Børn og voksne gik på strømpefødder og mærkede fladernes forskellighed. Der var sprog i forhold til pladernes forskellige udformninger og farver.

I denne leg kan der yderligere kobles læreplanstemaet alsidig personlig udvikling i forhold til at barnet tør!

- Yoga, wellness og mindfulness er aktiviteter, som giver det børnene erfaring i at mærke dem selv og deres krop.

Ture i nærmiljøet

- I skoven, vi bevæger os ved at gå turen, udfordrer motorikken, når vi løber, går op og ned ad bakken, befinder os i forskellige terræner.

Oplevelsen via sanser af regn, vind, sol og vejret generelt. Vi får stimuleret vores syns-, høre-, lugte- og berøringssansen når vi er ude.

- Vi bruger parkourbane og cinderbane til at udforske og udfordre vores motorik.

Leg

- Vi lader os, sammen med børnene, inspirere af det tilgængelige i udemiljøet på legepladsen.
- Bruge kræfter i form af kontrollerede slåskampe, flytte paller, save og hugge.
- Leger med og undersøger forskellige materialer f.eks. sand, vand og mudder på legepladsen.

Daglige rutiner

- I vuggestuen kravler børnene selv op og ned af stigen til både puslebordet og barnevognen.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Natur, udeliv og science

Uderummet udgør et stort og mangfoldigt læringsrum, hvor børnene tilbydes mange måde at udforske, undersøge og opleve på. Vi bruger naturen på legepladsen og i nærmiljøet. Vi følger årstidernes skifte og elementernes forskellige udtryk, når vi oplever naturen og vejret på forskellige måder, f.eks. sneen på træerne og frosten, der bider i kinderne om vinteren.

Eksempler

Legepladsen

- Et eksempel på, hvad der kan udvikle børnenes nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, er vores mange æbletræer. Der kommer blade på, blomster på, små æbler, som måske falder ned, æblerne vokser sig store og falder ned. Der bliver smagt på æblerne, dårlige æbler og gode æbler. Her bliver sanserne brugt, og årstidernes skifte opleves.
- Vi snakker om dyr og natur og undersøger legepladsen og nærmiljøet for noget, der passer til det omtalte. Vi har også fokus på at stimulere de forskellige sanser ved at bruge nærområdet som f.eks. at rulle ned af en bakke, stå på træpæle, grave i jord osv.
- Vi laver forskellige værksteder med forskellige aktiviteter omkring temaet, som følger børnenes lyster og behov. Vi hjælper alle børnene med at komme rundt til det dem alle, så de får udviklet deres interesser på nye måder.

Ture

- Vi går på forskellige ture evt. med et tema som en muldvarp ekspedition, hvor der er et mål. Turen kan også være temaløs og have fokus kun på børnenes spor/interesser.

Naturen indendørs

- Vi laver storyboards og dekorerer stuen og vinduer med billeder relateret til temaet.

Effekt af arbejdet med natur

- Vi er mere fokuseret på fællesskabet og på at passe på natur og vores jord. Vi snakker også om de forskellige konsekvenser for naturen, hvis vi ikke gør.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Kultur, æstetik og fællesskab

I Karise Børnehus gør vi meget ud af at fejre de forskellige traditioner over året. Vi tilbyder børnene en variation af forskellige materialer, når vi sammen udsmykker vores stuer i forbindelse med de forskellige traditioner. Vi tilbyder børnene mulighed for at deltage i forskellige former for fællesskaber bl.a. voksendefinerede fællesskaber, fællesskaber hvor børnene selv vælger, store eller små fællesskaber.

Eksempler

Traditioner

- Til jul er vi sammen om at synge julesange, spise julefrokost, spise risengrød, klippe julepynt, juletræsfest med musik og pynte juletræ i salen sammen med hele huset. Når vi klipper julepynt, bruger vi forskelligt papir, materialer og lim. Når vi synger julesange, er der noget sprog med. Når vi spiser, har vi fokus på fællesskab og dannelse.
- Æstetisk og en del af et fællesskab kunne være når et barn får fødselsdagstegninger af alle de andre. Tegningerne er en gave til den, der har fødselsdag.

Fællesskaber

- Fællesskaber handler om at sidde sammen og vente på tur, hjælpe hinanden med at huske ting eller i legen, deles om sakse, lim og den voksnes hjælp.
- Vi prøver at styrke børns fællesskaber ved, at det enkelte individ har lov at vælge eget selskab for en tid.
- Demokratisk proces at børnene kan vælge, om de fx vil spise inde eller ud eller når de bestemmer, hvad de vil lege og hvem de vil lege med. Fællesskabet kan også være at styrke børnene i at sige nej på en fin måde, hvis de ikke vil have flere med i legen.

Udsmykning og forskellige materialer

- Æstetik: Vægudsmykning f.eks. maling, foto, naturen
- Vi klipper, klistrer og dekorerer med forskellige materialer. F.eks. farver, tusser, maling, glimmer, lim, forskellige typer af pap og papir.
- Vi leger med mudder, modellervoks og kartoffelmelsmasse, hvor vi bruger også bruger vores sanser og vores hænder til at skabe et kunstnerisk udtryk.

Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Karise Børnehus,

vil vi etablere en systematisk evalueringskultur, med særligt fokus på udvikling af det pædagogiske læringsrum, i forhold til de planlagte pædagogiske aktiviteter på de enkelte stuer.

Vi vil bruge et dynamisk læreplansskema (udarbejdet af 2 pædagoger fra Område Øst) til, at sætte mål for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Skemaet, bruges også til at skabe fokus på, hvordan vi tilrettelægger læringsmiljøet i forhold til vores mål. Og giver os mulighed for at skabe overblik over, hvilke læreplanstemaer vi berører gennem de forskellige planlagte aktiviteter.

I forhold til dokumentation, vil vi over en periode, på vores personalemøder, introducere forskellige dokumentationsværktøjer. Det vil i starten være en bunden opgave, at bruge et specifikt dokumentationsværktøj i en periode, for at alle får mulighed for at få praksiserfaring med de forskellige værktøjer, Vi vil starte med at introducere "snap-log", som består af en billedserie af på 2-5 billeder med en lille tekst til hvert billede.

Som redskab til at evaluere, hvordan vi er lykkedes med at nå vores mål, vil vi bruge den didaktiske firkant som metode. Når vi bruger den didaktiske firkant til refleksion, får vi skabt et fælles blik på vores planlagte pædagogiske aktivitet. Vi reflekterer sammen over indholdet i aktiviteten, den voksnes rolle, barnets og børnegruppens trivsel, læring udvikling og dannelse.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi vil med udgangspunkt i vores systematiske evalueringskultur, lave en status på indhold i forhold til vores pædagogiske grundlag og målene for de 6 læreplanstemaer.

Vi vil også i personalegruppen lave en fælles refleksion over, hvordan vores metode (skemaer og dokumentationsværktøjer) til systematiske evaluering har fungeret.